

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitettujen kasvilajien keräämistä

Hakija

Sammaltyöryhmä / [REDACTED]

Asia

Lupahakemus rauhoitettujen sammallajien keräämiseen Pirkanmaalla

Hakemus

Hakija hakee lupaa poiketa luonnonsuojelulain rauhoitussäännöksistä ja kerätä näytteitä rauhoitetuista sammallajeista. Sammalnäytteiden keruu on tarpeen lajimäärittysten varmentamiseksi ja havaintojen dokumentoimiseksi. Vaikeasti tunnistettavista lajeista on tarpeen kerätä näyte todistusaineistoksi mm. havainnon luotettavuuden ja maanomistajan oikeusturvan takia. Näytteenotto koskee etenkin uusia esiintymiä. Jo tunnetuista esiintymistä ei ole joitain lajeja (mm. hitupihtisammal) lukuun ottamatta tarpeen kerätä näytteitä.

Sammaltyöryhmä on ympäristöhallinnossa toimiva lajisuojelun asiantuntijaryhmä, joka mm. valmistelee kansallisia uhanalaisuuden arviointeja. Ryhmän tavoitteena on uhanalaisten lajien suojelun edistäminen ja lajien uhanalaistumisen arviointiin osallistuminen. Tavoitteena on myös lisätä tietoa ja tietoisuutta lajistosta yleensä, lajien esiintymisestä sekä niiden ekologiasta. Lisäksi työryhmä edistää tutkijoiden, hallinnon ja harrastajien välistä yhteistyötä ja tiedonkulkua. Maastoselvitysten tarkoituksena on tuottaa tietoa Suomen lajistosta, sen levinneisyydestä, yleisyydestä ja suojelutarpeista. Näytteiden keruu tukee tätä työtä.

Kerätyt näytteet ovat kerääjän hallussa vain lyhytaikaisesti. Näytteet talletetaan julkisiin tieteellisiin kokoelmiin (Luonnontieteellinen keskusmuseo, Turun, Oulun ja Jyväskylän yliopiston kasvimuseot, Kuopion luonnontieteellinen museo), joilla on hallussapitolupa rauhoitetuille lajeille. Näytteiden keruu tehdään siten, ettei se vaaranna esiintymien elinvoimaisuutta eikä näytteitä kerätä tarpeettomasti. Kerättyjen näytteiden tiedot raportoidaan toivotulla tavalla vuosittain.

Aiempi, ympäristöministeriön myöntämä koko maan kattava lupa on päättymässä 1.5.2025. Uutta lupaa anotaan kaikkien Manner-Suomen ELY-keskusten alueelle 1.5.2025-1.5.2035, kustakin ELY-keskuksesta erikseen.

Lupaa haetaan seuraaville rauhoitetuille sammallajeille:

Hitupihtisammal (*Cephalozia macounii*)
Hiuskoukkusammal (*Dichelyma capillaceum*)
Idänlehväsammal (*Plagiomnium drummondii*)
Isonuijasammal (*Meesia longiseta*)
Isotorasammal (*Cynodontium suecicum*)
Katkokynsisammal (*Dicranum viride*)
Kiiltosirppisammal (*Hamatocaulis vernicosus*)
Korpihohtosammal (*Herzogiella turfacea*)

Kourukinnassammal (*Scapania carinthiaca*)
Lahokaviosammal (*Buxbaumia viridis*)
Lapinpahtasammal (*Orthothecium lapponicum*)
Lapinsirppisammal (*Hamatocaulis lapponicus*)
Pohjankellosoammal (*Encalypta mutica*)

Määräykset, joita hakemus koskee

Hakemus koskee luonnonsuojelulain 69 §:n nojalla rauhoitettuja, hakemuksessa listattuja sammallajeja. Lajit ovat kiiltosirppisammalta lukuun ottamatta uhanalaisia. Kiiltosirppisammal on silmälläpidettävä laji.

Luonnonsuojelulain 74 §:n mukaan rauhoitettua kasvia, sen osaa tai siemeniä ei saa poimia, kerätä, leikata irti, ottaa juurineen eikä hävittää.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kiellosta, jos poikkeuksesta ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Pirkanmaan ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan rauhoitettujen sammallajien keräämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 1.5.2025-1.5.2035 Pirkanmaalla.
- 2 Näytteiden keruu ei saa vaarantaa sammalesiintymien elinvoimaisuutta.
- 3 Maastoon ei saa jäädä pysyviä jälkiä eikä eläimistöä saa tarpeettomasti häiritä tai kasvillisuutta vahingoittaa.
- 4 Sammalnäytteet tulee lajimäärityksen jälkeen toimittaa taholle, jolla on poikkeuslupa rauhoitettujen lajien hallussapitoon.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 7 Mikäli toimenpiteitä tehdään perustetuilla luonnonsuojelualueilla, tulee hakijan tarvittaessa erikseen hakea lupaa poiketa näiden alueiden rauhoitusmääräyksistä. Yksityisten luonnonsuojelualueiden osalta lupaviranomainen on alueellinen ELY-keskus ja valtion suojelualueiden osalta Metsähallitus.
- 8 Hakija vastaa tarvittavasta yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 9 Pirkanmaan ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 10 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun (31.1.) mennessä. Raportti toimitetaan Pirkanmaan ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla PIRELY/2179/2025 varustettuna. Raportista tulee ilmetä näytekohteisesti laji, keruuajankohta ja -paikka.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot. Ehtojen mukainen rauhoitettujen sammalten kerääminen ei vaaranna lajien suotuisan suojelutason saavuttamista. Sammalesiintymien elinvoimaisuutta ei saa vaarantaa, mikä tulee ottaa huomioon esimerkiksi siinä, kuinka isoja näytteitä mistäkin esiintymästä kerää.

Näytteiden kerääminen on perusteltua, sillä näytteet toimivat todistusaineistona ja auttavat lajimäärityksessä. Lisäksi poikkeusluvan mukaiset toimenpiteet tukevat sammaltöryhmän toimintaa, jossa tavoitteena on mm. uhanalaisten lajien suojelun edistäminen.

Ehtojen mukaan hakija vastaa siitä, että luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat luvan ehtoja. Poikkeuslupa ei ole siis rajattu hakemuksessa mainituille henkilöille ja mikäli luvan voimassaoloaikana sammaltyöryhmässä tapahtuu henkilöstömuutoksia, voivat myös uudet jäsenet em. ehdon mukaisesti käyttää lupaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 74 §, 83 §, 121 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Päätöksen mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä luvan saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan ja mahdollisen muutoksenhaun jälkeen.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi yleistiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Asia on käsitelty Pirkanmaan ELY-keskuksen Ympäristö ja luonnonvarat - vastuualueen Luontoyksikössä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Susanna Intke ja ratkaissut yksikön päällikkö Marja-Liisa Pitkänen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksymisestä on asiakirjan lopussa.

Liitteet

Valitusosoitus

Jakelu

Hakijalle sähköpostitse

Tiedoksi

Päätös on annettu tiedoksi yleistiedoksiannolla.

Suoritemaksutta

Luonnonsuojelua edistäviin tutkimuksiin myönnettävät poikkeukset ja luvat ovat maksuttomia.

VALITUSOSOITUS

Liite Pirkkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusajaksi

Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Valitusajaksi laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Päätöksen tiedoksisaantijankko:

- Postitse kirjeellä toimitettu päätös katsotaan annetun tiedoksi seitsemäntenä (7.) päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Viranomaiselle päätöksen katsotaan tulleen tiedoksi kirjeen saapumispäivänä.
- Postitse saantitodistusta vastaan toimitetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus.
- Haastetiedoksiannontaan toimitetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksiantotodistus.
- Vastaanottajalle tai tämän edustajalle henkilökohtaisesti luovutetun päätöksen tiedoksisaantipäivän osoittaa vastaanottamisesta laadittu tiedoksiantotodistus.
- Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan annetun tiedoksi kolmantena (3.) päivänä sijaistiedoksiannosta koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä (7.) päivänä siitä, kun ilmoitus yleistiedoksiannosta on julkaistu yleisessä tietoverkossa viranomaisen verkkosivuilla.
- Sähköisesti tiedoksi annettu asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena (3.) päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti sähköisenä viestinä tiedoksi annettava asiakirja katsotaan annetun tiedoksi, kun asiakirja on noudettu viranomaisen osoittamalta yhteydeltä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (prosessiosoite)
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- mitä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän yhteystiedot. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei hallintotuomioistuimella toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos päämies on antanut valtuutuksen suullisesti tuomioistuimessa, asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa hallintomenettelyssä tai tuomioistuimessa taikka valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle, jollei erikseen säädetä, että valitus toimitetaan viranomaiselle.

Valituskirjelmän voi toimittaa henkilökohtaisesti tai valtuutetun asiamiehen välityksellä. Sen voi omalla vastuulla lähettää myös postitse, lähettämällä valitusajan kuluessa valitusviranomaiselle, jollei erikseen säädetä, että valitus toimitetaan viranomaiselle. Valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Suljetussa laituksessa oleva henkilö voi antaa valituskirjelmän valitusajan kuluessa myös henkilölle, joka on määrätty tätä tehtävää laituksessa hoitamaan, tai laitoksen johtajalle.

Valituskirjelmän toimittamisesta telekopiona tai sähköpostina säädetään tarkemmin sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003).

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden yhteystiedot

Valituksen voi tehdä hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

QR-koodi asiointipalvelussa asiointia varten:

Käyntiosoite: Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hämeenlinna

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Telekopio: 029 56 42269

Sähköposti: [hameenlinna.hao\(at\)oikeus.fi](mailto:hameenlinna.hao(at)oikeus.fi)

Puhelin: 029 56 42210 (asiakaspalvelu), 029 56 42200 (vaihde)

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Tämä asiakirja PIRELY/2179/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument PIRELY/2179/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Intke Susanna 26.03.2025 12:26

Ratkaisija Pitkänen Marja-Liisa 26.03.2025 13:55